

LURRA EMOTEA

Sagasta'n jausi zan,
 ta a datorkit gogora,
 aren miñak bizien.
 Ez dot ezer oroi, aren itzala ezik;
 il-kutxaren barnean,
 —gau-itz antzeko nunbait—
 ixil zetzan, illik.

Aren betertz laru,
 aren odol-batuna
 begi itxi pean,
 soiñeko baltzaren isla zimur-azia...
 Dantzan zegon itzala
 aren inguru oso,
 ta egazka argia.

Lau gaztek eroien
 bidez bide, txango-sor,
 ibil neurrituan.
 Gudan, su-lubanean jausi zan gaztea,
 aberri alde emonik
 odola ta kemena,
 bizi-gar lorea.

Il-kutxaren ertza
 aio-gaitz eban lertzen
 jzuaren ortzak.
 Oiñen otsa iltegiruntz joian leunki urtuz,
 biotz-zauskada larri
 ta zentzun zalantzazko
 artean utsalduz.

Ixildu zan batez
 oin-otsen iskanbilla...,
 atea irikirik.

Lau kanako obian jarri eben gorpua,
 aberriaren alde
 jokatuz il zanaren
 gorpuzkin xeetua.

EZ ITXARTU!

Txindor atsegingarri, txindor neurea!
 Egun-urratzez zara zu itxarrean.

Ibilli zaitetz ego-arin basora
 eta esan: «Egizu oi u otsean».

Jo itxasora ta esan eztarri zoli:
 «Ots, itxaso, olatu irri leunean».

Jo arin kalera ta oi uangoai:
 «Eсна zaitetze! Orra, eguna atean».

Astin egoak beingoz, ekin mendira,
 ta artzaiñari: «Alboka jar abesean!»

Aizearen ego-mintz igo oianera,
 ta esaiozu: «Oian, sar dardarrean!»

Zabiltz, bai, artotzara, atsedean barik,
 ta ots ari be: «Zirkin aize leunean».

Lo daukazu oillarra; jo arengana,
 ta esan: «Itxar adi! Ekin otsean!»

Or torreko ezkilli, oraindik muru;
 esaiozu: «Noiz, ezkil, zaitut otsean?»

Ikus gau-ontz nagia, zulora barik;
 esan: «I argi-zale? Ago ixillean».

Jo baratzeko lili gorri artera;
ta esan arei: «Makur, egun aurrean!»

Baiña, arren, oi ene txindor: ez esna
nire maitea bere lo ederrean!

Erio-lerkai batek jo t'eratsia,
aberri aldez il zan atzo goizean.

Oro kanta-joka, ta, nire maitea
bego lur-zaiña bere lo betikoan.

GAU-OIUAK

Itxi da, jadanik, itzal-eun arrea...
Ezta otsik goian,
ez lerkirik bean;
illuntzeko joaz «burdin-gerrikoa»
da ausi zuzenean,
erdiko mintzean.

Gamitz eta Fika —zuen zori txarra—,
eun gudari datzaz
oiu-min, iltzeaz;
goiko mendixkatik dantzudaz, itunki,
eztarri-ots giar,
bizitz azken indar...

Illunaren baltza, garrasiz betea!
Aizea yatorku
ala gaiztoz kuin-kuin...
Lurrari itsatsiak, eun gudari illagin.
Etsai, i aut iguin,
eriores aiz duin.

Ezta otsik goian, ez lerkirik bean,
baiña eun gudari
oiuka lurrean;
piñudi ondoko ¡parraren ulu
giz-gorpu artean,
dantzari katean.

Etsai odol-gale, ¡fernu biziak
zirimol izukoi
iregan diraki...
Aulik, zauritua naukak illunean;
ez jausten baiña ni,
miña dot ikurdi.

Goietara deiez itzaliz doaz,
atsaren gaiñean,
gudarien espak..
Eun gudari zangar, eun leoi ziranak
aitu dauz balbeak,
ezarriz erpeak.

Ain ete apurra zuen balioa?
Gau-garrasi batez
oro al da amaitzen?
Il arren, gazteak, zuen bular-sua
betikoz ezta aitzen,
aldiz illezkortzen.

EORTZI BAGEA

Ene atsa, sai ozar,
egaz ebillen azkar,
arerioz ordi...
Ta i or intzan gelditu,
luzez intzan otzitu,
luban biren erdi
bai intzan illik jausi.